

[Bjørn Westh]

rede på rentesaneringsloven, og der er store besparelser på gældssaneringsloven til næste år, fordi den ikke bliver udnyttet i det omfang, man havde regnet med, nogle landmænd er holdt op, osv., så det kan sagtens finansieres. Vi ønsker ikke at spare på lånene til yngre landmænd, hr. Ivar Hansen; det var regeringen, der gennemførte det, og det modsatte vi os. Vi fremsatte faktisk et forslag om at forbedre den ordning, men det stemte regeringen ned, og det har jeg heldigvis lagt mærke til at dansk landboudom har bemærket.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Jeg stillede et klart spørgsmål, hr. Bjørn Westh: hvor skal midlerne findes? Og så svarede hr. Bjørn Westh noget i retning af: det kan vi sagtens. O.k., det må vi så lade os nøje med.

Arne Bjerregaard (KrF):

Kristeligt folkeparti har i flere år set med bekymring på den strukturelle udvikling inden for landbruget. Vi har altid ønsket, at familiebruget skulle bevares i dansk landbrug, fordi enhver landbrugsejendom er både et arbejdssted og et bosted og selve arbejdet er en livsform, som vi ønsker at så mange som muligt skal have mulighed for at få.

Med den udvikling, vi er inde i, ser vi, at der nedlægges tusinder af ejendomme hvert eneste år, og derfor har vi offentligt i kristeligt folkeparti i mange år sagt, at det er nødvendigt med reformer inden for landbruget, hvis vi vil bevare det almindelige familiebrug inden for landbruget i Danmark.

Det gælder selvfølgelig ikke bare finansieringsreformer, dem har jeg såmænd snakket om i mange år, det gælder også reformer på andre områder, men det er, som om der er en tendens til for tiden at mene, at landbruget trives allerbedst, hvis det har fuldstændig frihed. Må jeg gøre opmærksom på, at landbruget aldrig har været frit for restriktioner, og i den periode, da man havde de stærkeste restriktioner, den stærkeste politiske målsætning med hensyn til landbruget, fik man den største, den bedste og den rigeste udvikling i dansk landbrug.

Vil vi fastholde dette eller få det til at fungere igen, tror jeg, det er nødvendigt, at vi på

forskellige områder vover at lovgive for landbruget efter en bestemt målsætning, nemlig den, at familiebruget skal bevares i Danmark. Det behøver ikke at være familiebrug, der ligger oppe på 100 ha og derover, men for at folk skal have mulighed for at leve af dem, er vi nødt til at skabe finansieringsreformer, fordi landbruget, som er kapitaltungt, aldrig i fremtiden vil kunne klare den forrentning, som andre virksomheder kan klare, og renten er jo ikke bestemt af landbrugets kapitalforbrug, renten er bestemt af det private forbrug herhjemme, bestemt af, at den private har fradrag for sine renteudgifter osv. Dette bestemmer rentehøjden; den bestemmes ikke af afkastningsmuligheden i landbruget, ej heller i den øvrige industri.

Nu ved jeg nok, at skattereformen, som jeg håber bliver en realitet, kan bøde en smule på det, men havde vi for 15 år siden tænkt på, at det er det private forbrug, der i hvert fald i væsentlig grad skaber rentehøjden, kunne vi have undgået mange af de økonomiske problemer, vi står med i øjeblikket, også problemerne inden for landbruget.

Lad mig sige, at mit parti er enig i disse synspunkter, men mit parti er ikke enig i, at denne lovgivning løser problemet. Jeg mener helle ikke, at den løser problemet, slet ikke, men jeg mener, at det er en begyndelse til at prøve at løse problemerne på det finansieringsmæssige område, og derfor kan jeg ikke, når jeg i flere år har sagt, at en finansieringsreform er nødvendig, undlade at medvirke til at gennemføre en sådan reform.

Lad mig sige om ændringsforslagene, at dem synes jeg ikke rigtig om. Jeg havde hellere set det oprindelige forslag vedtaget. Jeg erkender, at der var visse vanskeligheder, derfor vil jeg undlade at stemme til ændringsforslagene, men stemmer altså for forslaget ved tredje behandling.

Ove Jensen (FP):

Fremskridtspartiet har aldrig været begejstret for dette forslag, for vi har ikke troet på, at det, i hvert fald på lidt længere sigt, var til nogen som helst fordel for landbruget, og efter at der nu tilsyneladende er flertal for en række ændringsforslag, som fuldstændig ændrer forslaget, så det er blevet til et subsidieforslag, er det let for os at sige nej. Frem-